

ДЕМОКРАТИ ОБХОДЯТЬ „ЗАКОН ГЕЧА”

НЮ ЙОРК. — На основі закону Геча заборонено федеральним і стейтовим урядникам складати гроші на виборчу кампанію. Також заборонено ріжним компаніям складати більш жертви на вибори, ніж \$5,000. В той спосіб конгрес хотів зберігти чистоту виборів та увільнити широку суспільність з одного боку від натиску державних чинників, а з другого, від того, щоб шляхом великих дарунків на вибори ріжні приватні фірми робили натиск на політику.

Тепер Джан Флін, голова демократичного національного комітету, видав обіжню до всіх заінтересованих людей і до демократичних клубів, в якім говориться, що хоч закон Геча забороняє державним урядникам складати на вибори гроші, але він не забороняє складати грошей їхнім родинам... Також не сказано в законі Геча, що високі урядники ріжних приватних фірм не можуть від себе складати таких сум, які їм подобається...

Цей обіжник деякі правники ставлять у сумнів та говорять, що ним таки буде надрушений закон Геча.

ВІДПОВІДЬ СТИМСОНА ВІЛКОМУ.

ВАШИНГТОН. — Секретар війни, Стимсон, відповів на закиди Вилкого, мовляв, уряд занедбав будову касарень для війська і тепер новобранці не матимуть приміщення. Стимсон сказав, що це не відповідає правді. Бараки і касарні побудовано вчас, а дальші будови ведуться повним темпом, так що новобранці на тім зовсім не потерплять.

БІЛЬША ПОМІЧ КИТАЄВІ.

ВАШИНГТОН. — Джес Джовнс, федеральний адміністратор позичок, заповів дальшу поміч Америці Китаєві. Дотепер Америка позичила Китаєві 85 мільонів доларів. Дальша позичка буде слідувати в короткому часі. За ті гроші китайці будуть купувати в Америці ріжні матеріали, головню такі, які потрібні їм до ведення війни з японцями.

ПЕРЕСЛУХУЮТЬ ПРОТИВНИКІВ ПРИМУСОВОЇ СЛУЖБИ.

НЮ ЙОРК. — Велика лава присяглих переслухувала кільканятбох засадничих противників військової примусової служби. Вони відмовилися 16 жовтня зареєструватися в поборових станицях, кажучи, що їх переконання і їх совість їм не дозволяє це робити. Серед опірних знаходилися ученики теологічних наук і два соціалісти. В той час, як суд переслухував їх, соціалістична ліга молоді влаштувала перед судом демонстрацію.

НОВІ ОБЧИСЛЕННЯ ГЕЛОПА.

НЮ ЙОРК. — Бюро публічної опінії під зарядом д-ра Гелопа опублікувало вислід нових загально американських розшукув у справі виборчих настроїв. В тих вислідах згадане бюро говорить, що опінія в користь Вилкого пересунулась на один відсоток. Коли брати під увагу загальне голосування, то два табори досить рівно поділені, говорить звіт. Бо Рузвелт має 55%, Вилкі 45%. Але коли брати електоральні голоси то Рузвелт ще далі має величезну більшість, бо 414, а Вилкі 117. Проте за десять днів Вилкі посунувся значно вперед, бо передтим мав далеко менше, всего 32 електоральні голоси. В останніх десятих днях на бік Вилкого перейшло п'ять стейтів. Цей рух далі змагається в цьому напрямку.

НЕ ХОЧУТЬ ТИХ, ЩО ІХ КРИТИКУЮТЬ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Гвілер робив заходи, щоб ухвалити закон, на основі якого всіх тих журналістів, що то по газетах покпинають собі з конгресу, усунути з пресових конгресових галерей. Бо саме тепер, коли тоталітарні режими висмівають конгресові процедури демократичних країв, демократична преса повинна заховати пошану до конгресу, говорив Гвілер.

„ФАДЕР ДИВАЙН” ПРАЦЮЄ.

ТЕРИТАВН (Ню Йорк). — В той час, як біла американська суспільність занята воєнними справами провідник нігерського релігійного культу „Фадер Дивайн”, далі працює і поширює сітку своїх „небесних гнізд”. Цей раз він купив за 170,000 доларів чудову резиденцію в аристократичній секції Теритавну і задумує там поселити себе і своїх „чорних ангелів”.

ПОХВАЛЯЄ РЕЕСТРАЦІЮ.

ВАШИНГТОН. — Ново іменованний головний директор поборових бюр, Дикстра, заявив, що глалість, з якою в однім дні переведено в Америці реєстрацію, є доказом, що американці є справні і охотні до військового діла. Тому ті, що уважають американців за „розм'ячених” вигідним життям і цивілізацією, готові зазнати розчарування.

ВІЛКІ ПІДГАНЯЄ РУЗВЕЛТА ДО БІЛЬШОЇ ПОМОЧИ БРИТАНІЇ

Вендел Вилкі закликав президента Рузвелта, щоб він чимскорше вислав Англії всяку поміч у матеріалах, яку тільки можливо. В своїй заяві, випущеній для газетного вжитку, він закидав Рузвелтові, що той навіть з допомогою Англії робить ріжні політичні маніпуляції і здержує не раз поміч до цього моменту, в якім вона зробилаб найкраще політичне враження на американську публіку.

Крім того Вилкі говорив, що Англія в теперішню пору потребує найбільше воєнних машин, та амуніції, а не вояків. Щоб це Англії дати, треба якнайбільше продукувати. А адміністрація Рузвелта, казав він, замість прочистити шлях для можливо найбільшої продукції Америки кидає раз-у-раз на той шлях ріжні перешкоди.

Вилкі висказував радість, що Рузвелт нарешті згодився виголосити декілька політичних промов і повторив шераз свій вивод до Лебати, або до відповіді на такі запити: Коли Рузвелт думає, що він у третім кандидуванні незаступимий, то що буде з четвертим, п'ятим і т. д. кандидуванням? Невже він думає бути президентом до самої смерті? Чи Рузвелт має якісь секретні порозуміння з іншими державами, які можуть запровадити Америку просто до війни? Як Рузвелт може називати себе „лібералом”, коли він оперся на таких диктаторських політичних машинах, як в Шікаго, Бронкс і Джерзі Сіті?

ПРЕЗИДЕНТ БУДЕ ГОВОРИТИ

Національний демократичний комітет заповів, що президент Рузвелт таки виголосить підчас цих виборів п'ять політичних промов. Ці промови він виголосить в Філядельфії, Ню Йорку, Вашингтоні, Клівленді і в ще однім, дотепер не назначеним місці.

Ля Гвардія, виголошуючи власну промову за Рузвелта, прочитав від останнього телеграму, в якій Рузвелт повідомляв, що внаслідок ріжних фальшивих заяв збоку політичних противників він рішився виголосити декілька політичних промов і ці заяви спростувати. Перечитуючи цю телеграму Ля Гвардія заявив, що від тепер президент візьметься на добре до виборів і відібе напади своїх противників.

В республіканським національним комітеті велика радість з приводу цього. Республіканці говорять, що вже сам факт, що вони змусили Рузвелта говорити, є великою республіканською перемогою.

КИТАЙ ДІСТАЄ АМЕРИКАНСЬКУ АМУНІЦІЮ, БО ОТВОРЕНО БУРМЕНСЬКИЙ ШЛЯХ

Революційний Китай починає доставати напово воєнну допомогу з боку Великої Британії й Злучених Держав, бо отворено т. зв. Бурменський шлях, що був замкнений для перевозу товарів від 17. липня. Як відомо, цей шлях замкнула британська влада під примусом, думаючи таким чином заспокоїти Японію і перетягнути її на свій бік. Та те, що Японія ввійшла до союзу з Німеччиною й Італією, змінило ситуацію. Бурменський шлях це той, яким доставав Ченг Кай-шек зброю і газоліну, як й інші воєнні матеріали, з Англії й Злучених Держав. Шлях цей лучить пристань Рагун з китайською націоналістичною столицею Чунгкінг, що є головною квартирою генерала Ченг Кай-шека, що то ставить опір японській інвазії. Тому кілька днів приплили до згаданої пристані чотири американські тягарові кораблі з газоліною і зброєю, яку закуплено в Злучених Державах за гроші, які вони позичили націоналістичному Китаєві. Кажуть, що перший транспорт, що складається з 200 американських троків, наладованих американськими товарами, вже дійшов до столиці провінції Юнан. З того заключають, що британці дозволили на цей транспорт, не ждучина формальне отворення. Далі твердять, що покищо не видно, щоб японці ставили тій транспортції якісь перешкоди, що, очевидно, відноситься до бомбардувань. З приводу цієї події панує в цілм націоналістичнім Китаю велика радість.

ХОЧУТЬ ВІЛКОГО, АЛЕ ДУМАЮТЬ ЩО ВІЙДЕ РУЗВЕЛТ

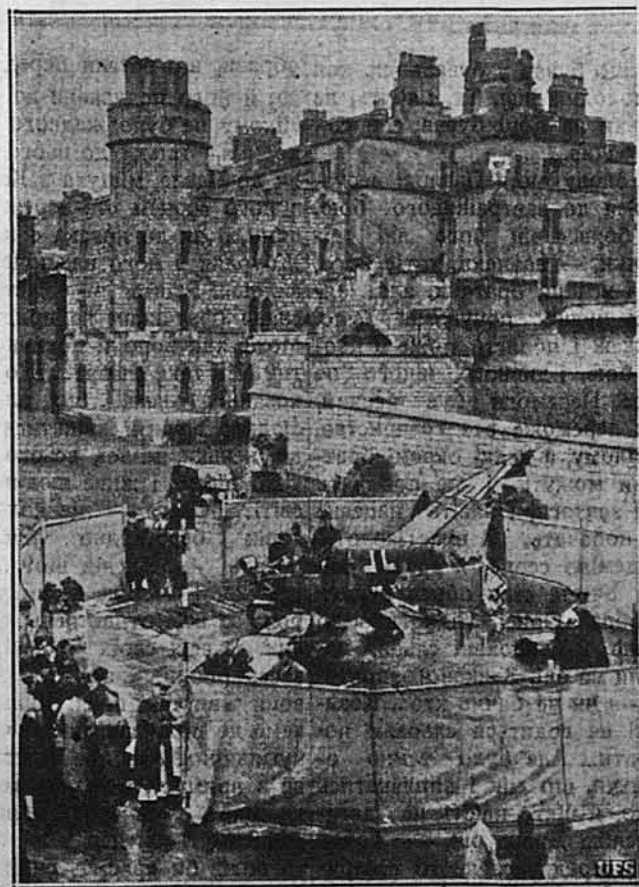
ГАРДЕН СІТІ. — Студенти Аделфі каледжу вільності висказалися за Вилкого, але менша частина тих, що хотіли бачити в Білому Домі Вилкого, вірять, що Рузвелт вийде на президента.

АТЛОН ІДЕ В ГОСТІ ДО ПРЕЗИДЕНТА

КВЕБЕК (Канада). — Граф Атлон, віцекороль Канади, приїде під кінець цього тижня в гості до президента Рузвелта і проведе неділю разом з родиною Рузвелта в його приватній резиденції в Гайд Парку.

НАСЕЛЕННЯ КАНАДИ

Канада має тепер 11,390,000 населення. Перепис населення відбувається в Канаді кожних 10 років. Наступний перепис населення розпочнеться в Канаді 2. червня 1941. р. і буде тривати 2 тижні. До переведення перепису треба буде 17,000 переписчиків.

КОЛО ЗАМКУ ВИНДСОР. — У парку Виндсор упав німецький літак. Англійський уряд лишив його там, де він упав, лише обгородив його та пускає цікавих оглядати.

СОВЕТИ НЕ ДАДУТЬСЯ ВІДІРВАТИ ВІД НІМЕЧЧИНИ, КАЖУТЬ У ЛОНДОНІ

ЛОНДОН. — В неутраляних дипломатичних колах довго вірили, що Великій Британії таки вдасться відтягнути Совети від приязни з Німеччиною і перетягнути на свою сторону. Та тепер приходять до переконання, що такі з тих британських надій і заходів нічого не вийде. Так тепер виглядає, що щоб Німеччина не робила, то Совети не відважиться на ніякий крок, що міг би довести їх до конфлікту з Німеччиною. Що так є, можна пізнати навіть по тій розмові, яка велася між британським міністром заграничних справ Геліфксом і советським амбасадором Майським. Той останній протестував в британським уряді заграничних справ проти того, що Англія зареєструвала естонські й латвійські кораблі, себто кораблі тих держав, що їх недавно загарили Совети.

РУМУНИ ЗАБИРАЮТЬСЯ З МОЛДАВІЇ.

БУКАРЕШТ. — Молдавія це та частина Румунії, що сусідує з Басарабією. Про цю провінцію недавно писали, що то вона домагається прилучення до СССР. Очевидно, що писано про це в советських газетах, коли згадувано за „депутатів”, що то ніби від імені молдавського населення домагаються прилучення до Советів. Тепер, як доносять, румунська влада наказала евакуювати ту територію. Місце румунів має забрати німецька армія, що буде розміщена на советсько-румунській границі.

НЕВДАЛА НІМЕЦЬКА ОФЕНЗИВА.

МОСКВА. — Так пише советська військова преса про німецькі летунські налети на Англію. Советські військові знавці хвалять британців за їхній опір, кажучи, що їх треба вважати непобитими. Преса згадує і за бомбардування Лондону. Каже, що британська столиця дуже знищена, але не знищений дух опору.

БУДЕ, ЧИ НЕ БУДЕ НАРАДА В МОСКВІ?

БЕРЛІН. — По цілому світі розійшлася вістка, що незабаром мають відбутися в Москві наради чотирьох великодержав: Советів, Японії, Німеччини й Італії. Та в Берліні не можна нігде довідатися, чи це правда. Преса збуває цю поголоску мовчанкою, а деякі високі урядовці називають цю вістку „дипломатичною спекуляцією”.

РИМ. — В Італії ні не заперечують згаданої поголоски, ні її не потверджують. Але назагал вважають її „неправдоподібною”.

МОСКВА. — В урядових колах дають до зрозуміння, що вони нічого не знають про якусь нараду чотирьох великодержав, що малаб відбутись у Кремлі.

НЕБЕЗПЕЧНО ЗАПОВІДАТИ.

ЛИСБОНА (Португалія). — Прилетів сюди зо Злучених Держав британський амбасадор Лотієн, що їде до Англії. Цікаві журналісти запитали його, що він думає про президентські вибори в Злучених Держав, себто, хто вийде при виборах побідником. На те Лотієн відповів, що вже був раз такий британський амбасадор, що висказав свій погляд на вибори американського президента. І повернув назад до Англії, ще заки ті вибори відбулись...

ЯПОНІЯ ОЗЛОБЛЕНА НА АМЕРИКУ.

ТОКІО. — В Японії переважає погляд, що Велика Британія не булаб відважилась відчиняти Бурменський шлях, якби не натиск Злучених Держав. Кажеться, що уряд Злучених Держав постійно інтервенує в китайсько-японський конфлікт. Вину за це поносить президент Рузвелт і його адміністрація. Таке пише японська преса, згідно з тим, що передають американські пресові агенції. Далі та преса пише, що американський наряд не здає собі справи з того, куди його ведуть „очайдушні державні мужі”, та які можуть бути „небезпечні можливості” з такого поступовання. Тепер, пишеться далі, Лондон пішов в спілку з Вашингтоном, щоб не допустити до японської перемоги в Китаю. Інші часописи, пишуть, що отворення Бурменського шляху є „лімстою Вашингтону і Лондону” за те, що Японія пішла разом з Німеччиною й Італією. Та найважливіше тепер те, як буде з Гонг Конгом, себто, чи і звідтам не захочуть британці достарчати націоналістичній китайській армії товарів.

ЗАПОВІДАЮТЬ БОМБАРДУВАННЯ.

ГАНОЙ (Французький Індо-Китай). — Японські кола заповідають, що націоналістичний Китай не скористає багато з Бурменського шляху, бо його зачнуть японці бомбардувати. Саме це отворення, кажуть вони, прискіпить закінчення війни в Китаю і „розгромлення” Ченг Кай-шека.

"СВОБОДА" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
видачею числа, в котрім оголошення хоча мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кождо зміну адреси платиться 10 центів.

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

Адреса: "СВОБОДА", Р. О. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ХОЧ ТРОХИ ЯКОГОСЬ ГЛУЗДУ

Це все, чого бажалиб ми надіятись від американсько-польської преси, коли вона береться писати про українські справи. Треба, щоб вона заняла вже раз який виразне становище щодо історичних українських подій і осіб, коли хоче говорити про польсько-українську „політику“ в такому змислі, щоб це можна було серйозно трактувати. Бо в поляків так є, що раз говориться про „приязнь“ до України, а другим разом заперечується усе, що зв'язане з відродженням України.

З нагоди обговорювання якогось „сензаційного“ проекту німецького міністра закордонних справ Рібентропа, в яким нібито накреслено границі „ нової Європи“, польська преса опинюється особливо на тому, що в тому проекті ніби передбачено такі границі, які уложено в берестейському договорі між Німеччиною і Австро-Угорщиною та Україною в 1918 році. Не їде нам тут ні про цей договір, ні про „сензаційний проект“ Рібентропа. Хай собі над тим ломлять голови ті, що глядять за „сензаціями“. А їде про те, щоб в Америці далі не видно в польській пресі тої політичної зрілості яка давалаб полякам змогу глядіти на важні політичні проблеми з розвагою. Бо можна розуміти, що, наприклад, Берестейський мир полякам не до вподоби. Але чому при тому насміхатись з „республіки української“ чи з „неподлеглої“ України? Для поляків — це сміх. Але чи не можнаб тепер українцям чи кому іншому сміятись з того, що нема „польської республіки“? Чи не можнаб сміятись і з того польського „уряду“, що то урядує від імені Польщі в Англії чи деінде? А чи ми це робимо? І чи роблять таке розумні люди?

Сміються поляки далі навіть з тої „української республіки“, яку вони самі визнали і з якою заключили тайний договір, видурюючи таким способом від Покійного Петлюри славне „незацікавлення“ західно-українськими землями. Ось так, зрадивши Петлюру і підписавши з ним умову, підписавши в Ризі договір з Москвою, вони сміються далі ще й з тої України, що дісталася при їхній допомозі Московщині. Кажуть що сміхом, що вона „сфедерувалась“. Сміються з „автономної“ чи там „сфедерованої“ України тому, бо Україна далі в неволі... А при тому коли треба милити чужу публіку, далі пишуть, тут і там, про „приязнь“ Пілсудського до Петлюри та про їхні спільні пляни „вільної України“.

Це, що поляки де тільки можуть шкодять українській визвольній справі, не є ніякою новиною не тільки для українців, але й для цілого світа. Деякою несподіванкою може бути тепер для деякого хіба те, що поляки навіть в часі трагедії, яку переживають, не можуть перемінитись хоч на хвилину в — людей, себто в такі істоти, що відчувалиб по людськи криваві змагання теж і інших народів, що хотілиб стати вільними. Горіють ненавистю, до своїх найближчих сусідів, бо не мають не то серця, а навіть примітивного політичного глузду.

РЕЄСТРАЦІЯ ЧУЖИНЦІВ: ЗАКОН І ЙОГО ЗНАЧІННЯ

Коли до Америки наспіли вісти про блискавичне заняття Норвегії Німеччиною, по Америці перейшла хвиля нерозумного страху. В газетях появилися вістки, що Гітлерові в цьому помагали німці, що жили в Норвегії, та прихильні Гітлерові норвежці, і американці стали побоюватися, чи не може статися щось подібного з Америкою.

Уряд однак ще не піддавався загальному страху. В початку квітня президент Рузвельт заветував ще проект Старнеса, котрий заводив депортацію всіх чужинців, котрі показувались винуватими шпигунства й саботажу; писав президент: „Існуючі закони дають досить влади депортувати чужинців, які допускаються таких вчинків. Дальше законодавство в цій справі не потрібне й зайве“.

У кілька тижнів після цього впала Голандія, бельгійська армія відступала й з кожним днем показувалась щораз ясніше, що Гітлер завдячує свою перемогу не стільки своїм найкращим військам, стільки своїм прихильникам, що працюють для нього на полях, у фабриках і в передніх лініях військ нападеного краю. Під впливом цих вісток страх американців перемінювався в гістерію. В Америці ніколи не бракувало ворожих до чужинців почувань. Та це було так сказатиб протичужинська біготерія, нетерпимість до чужинців, призначення лише себе за „правовірних“ представників народу. На її місце прийшло тепер загальне почуття, що чужинецькі агенти безпощадних могутніх диктаторів загрожують американському життю. По краю повстали банди „вігілантів“, себто чужинських сторожів, міста за містами, стежити за стежками, почали видавати постанови, звернені проти чужинців. Конгрес, занятий плянами оборони краю, чимскорше ухвалив закон про перенесення Іміграційної й Натуралізаційної Служби з Департаменту Праці до Департаменту Справедливості.

Як бельгійська армія зложила зброю, страх в Америці піднявся в гору. Появились в газетах донесення, що старі пані в Нью Йорку почали вправлятися в стрільні з військових крісів. У Пенсильвенії зорганізовано бригаду для боротьби проти парашутистів. Губернатор стеїту Джорджі приказав відкрити всі лійсенси, надані підприємцями й професіональними, що не поділялися по перші громадянські

папери. Сенатський комітет для іміграції одобрив законопроект Демсія, на основі котрого уряд мав би депортувати кожного чужинця, що вірить або проповідує про потребу зміни американського правління, хочби навіть конституційним способом.

Коли нацистичні гармати станули під Парижем, у Мексикі, в Пенсильвенії, посадили міста ривів, що американську демократію можна боронити в цей спосіб, щоб зареєструвати кожного чужинця й знати з нього відтиски пальців, а кожного, що цього не зробить, маєтись арештувати в День Незалежності Америки. Пенсильвенійський конгресмен Грос не був удоволений і цим: „Таких людей“, говорив він, „не треба депортувати: їх треба розстріляти, як острого для всіх, їм подібних“. Конгресмен Сем Гобз з Алабами домагався від конгресу ухвалення його проекту, на основі котрого кожного чужинця, заарештованого на депортацію, мали негайно замкнути до в'язниці на неозначений час.

Як Франція піддалася й Гітлер став приготуватися до наїзду на Англію, здавалося, що під впливом загальної гістерії конгрес ухвалить кожний пропозицій йому в цій справі законопроект: Демсія, і Гобза й інші їм подібні. Замість цього конгрес ухвалив проект Смита, котрий називав законом про реєстрацію чужинців („Ейліен Реджістрейшен Ект“). Він дістав підпис президента й став законом з днем 28. червня 1940.

Ухвалення цього закону є замінним явищем в історії Америки. Що він не має за собою неподільної опії суспільства, це зовсім ясне. Багато людей признає його небажаним. Передовсім має це проти нього, що він може довести до переслідування негромадян. Далі це, що він зовсім не може причинитись до піймання беззаконних імігрантів, злочинців, але зате причиниться до обмеження, а то навіть відобрання американської свободи, може довести до шпигунства та вимушування, стати зброєю визиску, що він може відбити новоприбулого імігранта від решти американського громадянства та остаточно зробити конечно потрібним для громадян носити при собі докази громадянства. Звернено теж увагу, що за цей проект про реєстрацію хопилися всі прихильники диктатури в Америці та їх вислужники й підсу-

сідки, бажачи наклеїувати всіх чужинців як жертвених козлів Америки. Ці люди брали собі примір від Гітлера, котрий уже показав, як це легко нацькувати цілий народ проти меншини. Словом піднесено проти закону зовсім поважні аргументи, але, як націсти змільти перед собою всяку опозицію по різних європейських краях, багато з тих людей, що противилися реєстрації, стали її прихильниками. Інші далі вірили, що чужинець, який має щось уховати, не зареєструється, та що, не відрізняючися назовні від інших людей, він легко може скритися.

Однак є багато людей, які переконані, що закон про реєстрацію чужинців врятував чужинців у Злучених Державах від справжніх халеп. Передовсім по ухваленні цього закону конгрес почув, що він уже зробив усе, чого треба було для захорони краю перед чужинцями, перед „чужинецькою небезпекією“. Що правда, в законі знайшлися постанови про потребу депортації чотирьох додаткових груп чужинців, однак рівночасно з тим зроблено депортацію залежно від волі генерального прокуратора, себто полішено їм до його свободного розуміння закона.

Дальшою користю з цього закону треба признати задержання всякого льокального законодавства, зверненого проти чужинців, чи то в поодиноких містах, чи в стеїтах. З ухваленням закону пропали з часослівні голоси про потребу походу проти всіх чужинців

як засобу рятунку Америки перед небезпекією. Загорілись в роді сенатора Рейнолдса висловлюють ще інколи з такими пропозиціями, як добуття від Франції Чортівського острова для депортації чужинців, але їх голос уже не має цієї сили, що мав до ухвалення закону про реєстрацію.

Позитивним явищем треба теж признати спосіб переведення реєстрації урядом. Тут треба піднести передовсім те, що справу віддано до переведення поштовою урядою, що до цього не кликало іншого уряду, котрий має марку слідчого судді. Дальше треба підчеркнути зарядження, що реєстраційні урядники мають лише приймати реєстрацію, а не вирішувати питань про реєстрацію. Далі подеші при реєстрації в роді покликання до неї урядовців, що знають чужинецьку мову реєстранта. Наконеч запевнення, що рекорди реєстрації мають бути держані в тайні та що до них можна дістати доступ лише за дозволом генерального прокуратора. Зверхній нагляд над реєстрацією віддано людям, відомим з людності; такими є й генеральний прокуратор Робер Джексон і генеральний синдик Бренсіс Бидел і начальник реєстрації Ерл Г. Гаррисон. Цей останній сказав в заклику до реєстрації:

„Не-громадянам ніщо боятися реєстрації. Вони повинні зрозуміти, що цей закон має на цілі захоронити край, що дав їм притуловище від утислів, край, що дав їм фізичну безпеку й нагоду до зарібоходу проти всіх чужинців“.

СФОРЦА ПРО ПОЛКОВНИКА ГАВЗА

Відомий італійський публіцист та політичний вигнаець з Італії, граф Карло Сфорца, написав рецензію на книжку Артура Д. Говден Смита п. н. „Містер Гавз оф Тексас“. Іде тут про відомого секретаря стеїту полк. Гавза, що, як висланий президента Вудроу Вільсона до Європи, відіграв чималу ролю в будіванні т. зв. повоєнної верзайської системи.

Сфорца, пишучи дуже похвально про полк. Гавза, додає кілька своїх споминів, щоб краще схарактеризувати цього американського Талейрана. Сфорца — це бувший міністер закордонних справ перед-мусоліської Італії. Він брав живу участь у різних дипломатичних починах Антанти. Вигнаний з Італії, став запеклим ворогом фашизму й всіх диктаторів. (В 1934 р. він написав книжку п. з. „Про диктатуру й диктаторів“, в я-

кій, між іншим, гостро скритикував режим Пілсудського, обурюючи при тим українські національні домагання).

Автор книжки про полк. Гавза Сміт подає цікаві, мало це знані дані про відносини між Вільсоном і самим Гавзом. Оба ці люди доповнювали себе: Вільсон був істориком, що жив в минувшині та будучині. Полк. Гавз жив тільки в сучасності в характері дипломата, що мав великі спосібності переконувати та впливати. З тим погоджується вповні граф Сфорца, називаючи його „уосібненням компрімісу“.

Та Сфорца, який мав нагоду бачити полк. Гавза при різних нагодах та конференціях, їде далі. Твердить, що угодовість полк. Гавза була наскрізь досвідна, себто не плянована так, як цього вимагає практична дипломатія. Сфорца пригадає, що підчас італійсько-югославської дискусії на одній з міжнародних конференцій, великі дипломати, такі, як Клемансо, Вільсон та Ллойд Джордж, не могли зрозуміти властивої суті італійсько-сербської спору. Всі вони були проти домагання Італії, а тільки полк. Гавз зрозумів італійські потреби. І підтримував націоналістичні аспірації Італії, пише Сфорца.

Цікавий для українського читача буде уривок оповідання Сфорци про зустріч Гавза з Падеревським. Ось він:

„Гавз запросив мене до свого дому, щоб я стрів Падеревського, який щойно вернув до Нью Йорку з музичного турне по Австралії. Падеревський з його знаменитою пам'яттю пригадав собі нашу розмову, коли він був польським прем'єром та перебував в Римі. Падеревські льо- ально признав, що булоб далеко краще, колиб Польща була повела справи так, як я дораджував в справі тісній співпраці з новоствореними державами, головню з Чехословаччиною, щоб евентуально здержати німецький імперіалістичний „Дранг нах Osten“. На це відповів Гавз:

„Так, головне недомагання Верзайського договору лежить не так в його певних клавзулах, але радше в їх браках. Одна постанова, що заборонялаб підносити митні тарифи на границях нових держав, моглаб створити основу під новий лад в Європі“.

„Але, коли Падеревські почав оповідати про Австралію та саркастично висловлювався про „диктатуру праці“, то полк. Гавз не сказав ані слова. Як дипломат й той, що перегорює, він ненавидів людей поучувати. Але, як тільки Падеревські вийшов з дому, Гавз сказав до мене: „Може він має слушність. Може життя в Австралії є повне всяких труднощів. Такі проблеми мають все дві сторони. Однак, від Падеревського, цього отвертого та гарячого чоловіка, я не чув ані одного слова про невимовні заидні польських селян, що живуть як невідники й без надії й спочинку й працюють для збагачення своїх панів, що то їх стрічаємо в Європі, як живуть розтратно й легкодушно по різних Рїці і Плаза готелях“.

Таким пильним глядачем та знатоком європейських справ був полк. Гавз. В обличчі італійського дипломата, він не завагався сказати кілька гірких слів і про Падеревського, що чейже тоді був на висотах як музик і дипломат.

Артур Сміт твердить, що остаточний розрив між Вільсоном і Гавзом наступив наслідком задрости жінки Вільсона. Зрештою, ці припущення бере автор на основі самих слів пані Вільсонової, яка писала, що „вона відносилася ворожо до приязні, що випередила її власні впливи“. Очевидно, що це відноситься до приязні, що була між Вільсоном і Гавзом.

Постать полковника записана в історії американської дипломатії ріжно. Назгал пишуть, що він був дуже твердий у переконаннях. Інші тої думки, що полк. Гавз ріжнися від Вільсона, на якого все більш і більш впливали Клемансо та Ллойд Джордж. Відомий український історик Ілля Боршак, у своїх працях про українську справу на мировій конференції в Парижі, згадає також і про відношення Гавза до української справи. Знав він її докладно, і напевно, колиб був він, а не Вільсон, головою американської делегації, українсько-польський спір міг би був скінчитись інакше. До речі, у всіх під-комісіях Верзайської конференції, американські делегати, які стояли під полк. Гавзом, ставилися дуже прихильно до української справи, підтримуючи тезу Ллойда Джорджа, що українці борються проти найбільшого ворога цивілізації — большевиків.

Та, на жаль, сам Гавз мав інший погляд і на цілу верзайську систему, про що згадає також Сфорца. Нині його вже нема. Але є наслідки недомагань верзайської системи.

Столиця Канади Отава числить згідно з останніми обчисленнями 142,851 мешканців.

Бджільна матка (королева) не може стравити медного пилку в його природній стані, тому бджолі робітничі годують її частинно стравляною поживою.

Ящірки знаходяться по усіх частях землі з виїмком полярних околиць.

Тюлені (морські пси) є добримі нурками і можуть видержати під водою від 12 до 15 хвилин.

Бачимо голим оком приблизно 1,200 звезд у ясну, погідну ніч.

С. ЧЕРКАСЕНКО.

ПРИГОДИ МОЛОДОГО ЛИЦАРЯ

РОМАН З КОЗАЦЬКИХ ЧАСІВ

ТОМ I.

(61)

Скінчивши чергу на гребці, Павло обережно просунувся між заснувшими й дрімлючими братчиками назад, сів, спершись на обловок, щоб хоч трохи задрімати й перепочити до ранку, й замислився, дивлячись у темні ночі. Десять далеко-далеко — певне на тих сільних озерах на Прогної — горіли вогні: мабуть, робітники на сільних промислах варили свою вбогу вечерю й розпалали для того веселі вночі багаття... Повечеряють мирно при їх світлі й лягатимуть відпочивати, а завтра прокинутись, як задніє, й нікому на гадку не спаде, що цієї ночі, під локровом темряви, близько від них, морською затокою простуючи в море, просунулася велика козацька сила. Тільки згодом, як буйні хвилі в затоці прибувають на плитку, пі-

скувату мілізну уламок байдака чи галери, або посинілий набряклий труп голомогозого турка чи запорозького чуприндира, — тільки тоді догадуються, що десь на морі був бій. Поховують трупа глибоко в пісок, ще й моглили наспілять, а якщо то будуть люди з України або козаки з Запоріжжя, що вирядилися по сіль для товариства, то ще й хреста поставлять над братчиком; а копаючи могилу, все питатимуть один одного: і коли потуга тая січова проплила в море, що ми й не бачили й не чули?...

Так, бій... Завтра, як сонечко підійметься геть-геть, щоб світило бісурманам просто в вічі й сплило їх... Так казав Хмель... Чи він бував уже на морі, що знає, чи не йому сам гетьман сказав?... Схоже на

те, що бував у бувальцях, хоч і молодий їще. Та, мабуть, не тільки на морі бував, а й світа бачив...

І знову думи Павлові вертаються до завтрашнього бою. Не боявся він його ані трошки, — навпаки, хотів його, як і всякий братчик, але... якесь чудне почування було. Аджеж і полягти може в цьому бою, і дивного нічого не буде. Перемоги був певний, але переможе все товариство, в цілому, а деякі окремі братчики можуть і не побачити тієї звиятки, і навіть напевне не побачать. А він, Павло?... Защеміло серце, й разом перед очима став образ неньки й образ Ориси. Підкотило до горла, й непрохані слюзи набігли на очі. Злякано озирнувся — чи не бачив хто... Козаків не годиться слюзом потурати... Але було темно, оскільки, що міг і виплакати тихий, й ніхто навіть не догадався... Дивна річ, — почув себе серед численного товариства без краю самотнім. Але чому? Серед братів — самотній?.. Зміркував, або краще — відчув, що не сам він самотній серед людей, а самотні ті

образи, що встали перед нього, й його почування до них. Нікому не було жадного діла до них, тільки до нього, і не як до Павла, міщука з Канева, з його серцем та переживаннями, а як до козака січового Жбурля з його надлюдською силою... Решта — пусте, бо слави братчиком не придбає... Може так воно й повинно бути? Що та слава?... Що та козацька слава, що для неї людина мусить зрікатися вітчи, неньки, мілої, всього, для чого нібиж і живе людина на світі?... Слава — це коли чоловік безоглядно їде на смерть — так чи що?.. Ага, ось воно! — їде на смерть у боях за всіх отців, неньок, милых, за всіх своїх людей, за весь рідний край, в якому вони живуть і поза яким їм нема де подітись, бо то чужа чужаниця... Але їде на смерть не з примусу, бож яка то буди слава, коли тебе довбено гонитимуть битися, або коли ти волів би краще сидіти в батька — неньки під стріхою та чекати, що хтось за тебе піде вмерти... І солодаж повинна бути тая слава, коли без жадного примусу, ось хоч

і тепер оце, тисяч дужих людей їдуть здобути, захити її... Та що без примусу! — кожен із них горить нестримним бажанням славної смерті, а ні — то славної життя, зазирнувши їй у самісінькі очі... Чому ж він, Павло Похил, ніби такий байдукий до тієї слави? Чи в ньому вдавсь?.. Батько за-ради вітхи тієї козацької, за-ради слави, зрікає роду, дружини, сина й півнава за нею безвісти, а він... Чи може це тому, що ще не скоштував насолоди, вітхи того бою, що дає славу?.. Батько її скоштував, півнававшись за татарами, і не вернувся... Батько... Небагато доброго казала йому про нього ненька, алеж... вона жінка, а воїновничий гуркіт слави жінок лякає, бо руйнує їх улюблені тихе родинне щастя... Який він був, той таємничий батько?...

(Дальше буде).

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ГОВОРІТЬ НА РАДІО. — Принцеса Елизабет, що колись має бути англійською королевою, виголошує до англійців промову на радіо. Коло неї її сестра Маргарет Роз.

НАГОРОДА

Пан Фібре був продавцем у відділі обуви однієї великої торгівлі. Тяжко йому було відчувати своє непоказне становище. Він був старий, бездоганний, скромно уладжену мешканню. Дозволяв собі лише на таку розривку, що кожного понеділка, після вечері, йшов до театру на білет, який давав йому його трафікант.

Дуже любив театр. Більше всього цікавило його позакулісове життя. Дуже жалував, що нужденні приходи не дозволяли йому вечеряти в дорогих люксових гостиницях зі славними людьми з фільми та театру.

Саме був зачався театральний сезон. Прем'єри йшли одна за одною і пан Фібре уважно читав по часописах театральні вістки.

— Ах, хто зна, чи буду бачити всі ті вистави? — зітхнув. — Ах, якби, я так був багатий!

Одного дня, як ішов до крамниці, по дорозі найшов конверт з грубого гладкого паперу. Мимовільно підняв її із землі, побачив, що нема адреси та що щось є в ній. Вкінці рішився отворити. То було якесь запрошення.

„Директор театру „Гаргуіль“ п. Пістоля, просить п. . . прийти на головну пробу нової опери, 16. листопада в 21. годині, партерний фотель ч. 81.“

Пан Фібре був наче не свій. Назвише того, для кого було запрошення, не було виписане, а дата була 16-го листопада. Ось щасливий випадок таки йому дав нагоду, щоб так взяти участь у такій імпрезі.

При сніданні вдоволено

підсміхався, а вечором сказав приятелям, що йде на головну пробу нової опери „Його дівчинка“. Головному роллю грає панна Мімі Параді.

— Шасливий чоловік! — озвався пан Брускет із сусіднього відділу торгівлі. — Ви нічого собі не жалуйте.

Фотограф Арато сказав: — Я бачив її фотографію і мушу признати, що волів би бути в її товаристві, ніж у товаристві якого великого князя!

Вкінці крамницю замкнули. Фібре пішов скоро та переодягнувся на виставу.

Точно в 20-тій годині контролер театру „Гаргуіль“ прийняв сивовологого добродія, що мав вступ ч. 81., і на плані театру показав йому місце. Фібре подякував йому та ввійшов до театральної салі. Стояв побіч свого місця та приглядався гостям, що входили до театру.

Вкінці піднялася завеса й показали куліси в дуже модерному стилі. Тепер увага публіки звернулася на що іншого. Всі голови звернулися до великої лужки посередині, до якої ввійшов міністер освіти. Фібре всміхнувся: бачив, як ексцеленція сидить. Тепер почується буря оплесків. У пишному костюмі показався молодий акторка на сцені. Постійні гості театру після перших її слів закрили очі, що вона якесь несово. Голос її був слабкий та не певний. Гості в партері та в першому ряді на її чолі закрили очі каплі поту. Нараз Мімі Параді опустила голову героєві на руки. Відвели її до стола, а режисер казав спустити

завісу. На салі счинився гамір. Критики говорили між собою про цю пригоду. Фібре почувався наче в раю. Він уперше на головній пробі, а вже приключилася така пригода! Та що це поправді сталося? За кілька хвилин завіса посередині трохи розхилилася, один актор виступив перед публіку та рухом руки просив, щоб було тихо.

— Пані й панове, — почав схвильованим голосом — наша любя товаришка, Мімі Параді, на хвилинку втратила притомність. Та ми сподіємося, що всеж незабаром далі віграти буде свою роллю, завдяки дижурному лікарю.

Публіка заплескала. Актор озвався:

— А де дижурний лікар? Фібре був очарований всім тим і ждав, що буде далі, аж нараз до нього підійшов товстезний, червононосий добродій, торкнувся його руки та сказав:

— Скоро, пане доктор, треба спішитися! Продавець черевиків Фібре зовсім збентежений, шойно тепер здогадався, що сидів на місці дижурного лікаря.

Скоро пішов крутими сходами й темними коридорами, аж вкінці відчинилися перед ним двері й побачив сяючу від світла та цвітів кімнатку, в якій було багато людей.

— Всі прошу вийти! — озвався директор — а ви, пане міністре, можете остатися — поправився.

Фібре стояв між міністром і хорою акторкою, що лежала на канапці. Він був блідший ніж вона.

— Бачите пане доктор, панна Параді, мала припадок ослаблення. Дайте їй щось, що її покріпило би, щоб могла грати далі. Тимчасом режисер успокоить публіку... Он там

Д-р ВОЛОД. ГАШИЦЬ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ
І АКУШЕР
690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.
Tel.: Essex 3-5086
Урядові години: Вік 1 до 3 ночами:
від 6 до 8 вечір.
В неділі згідно з умовою.

АДВОКАТ
В. КУЗЬМА
Kinney Bldg., Rooms 606-608
790 Broad Street
NEWARK, N. J.
ТЕЛЕФОН: Market 2-7288

шафка з ліками...
— Ах, прошу вас, пане доктор, допоможіть мені — шептала акторка слабким голосом. — Я до смерті буду вам вдячна! Подумайте, тут іде про мою кар'єру.

Фібре, наче в сні, глянув на пляшечки в лікарській шафі. При цьому впадо йому цвікер.

Міністер говорив йому нетерпеливо:
— Це нічого, лише ви скажіть мені, що треба взяти, а я вже сам найду. Хочете може аритки?

— Так, так, трошечки аритки — мимив Фібре, шукаючи цвікра під столом.

— А може також трохи лавандових капель? — питався далі міністер.

— Так, лавандових капель, то дуже добре!

— І ще що?

— І більше нічого... ще лише дати трохи випити сливовиці...

Міністер приготував усе й подав акторці. Вона скоро випила та на силу всміхаючись сказала:

— Дуже-дуже вам дякую, пане доктор, чую, що мені легше!

Хтось застукав до дверей. До кімнатки ввійшов директор. Коли почув, що Мімі Параді чується ліпше настільки, що може далі грати, широко стиснув Фіброву руку.

Як акторка поправляла собі волосся, Фібре хотів відійти на своє місце, однак міністер побіг за ним і просив його, щоб дав йому свою візитівку.

— Не маю ніодної при собі — виправдувався Фібре.

— О, то нічого, я вже найду спосіб, щоб...

І чи повірите? Другим разом, як роздавали відзначення, д-р Мует, дижурний лікар у театрі „Гаргуіль“ у нагороду за свої незвичайні здібності, одержав червону стяжку Почесної Легії.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues.
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ
Урядові години:
Від 1—3 пополудні і від 6—8 вечір. Н неділі згідно з умовою.
718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.
(near Springfield Avenue)
Tel. Essex 3-4468.

Д-Р С. ЧЕРНОВ
Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
Аналіз крові для подружжого свідчення.
Гемороїди й желязи лікується без операції.
223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.
GRAMERCY 7-7697
Офісові години: 10—8; неділя 11—2.
Жінка-доктор до обслуговування.
X & Флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

УКРАЇНЦІ! Купуйте фарми через українського агента, який має довіру практиці і розуміється на фармах! І купуйте коло Ringoes, або Flemington, N. J., де є великий Маркет, де можна продати всі фермерські продукти за добру ціну. Також фарми є тут дуже урожайні, покласти тільки 50 миль від Нью Йорку. Пишіть по листу.

„ТРОКІНГ“ ФАРМА, 114 акрів, 14 лісів і потоків, 3 коні, корова, 800 курей, машини, 6-кімнатна хата, електрика. Ціна \$6,500. Готівкою \$2,500.

145-АКРОВА ФАРМА, 15 корів, 6 яляток, добрі коні, трактор і вся інша машинерія, нова барна, й другі будинки, 8 кімнат, все імпрувмент, два потоки, два жерела, 20 акрів ліса, 200 курей, на добрій дорозі. Ціна за все \$12,000.

12½ АКРІВ, добра земля, великі курники, 500 курей, кінь, корова, 8 кімнат хата, вода, електрика по всіх будинках. Ціна \$7,000.

3 АКРИ, 7 кімнат, вода, електрика в хаті, гарні дерева коло хати, на добрій дорозі. Ціна \$2,600.

4 АКРИ на Гайвей, два курники, 125 футів довгі, жерело, газ і електрика, на Гайвей. Ціна \$1,500.

MICHAEL GELLNER
RINGOES, N. J.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ
На продаж ГРОСЕРІЯ І ДЕЛКА-ТЕСЕН. Великий склад, мешкання. Відповідний бізнес. Продається дешево з причини виїзду. J. Tanek, 17 St. Marks Place, New York City.

ВСІ ЧАСТИ до направи ПЕЧЕР, вуглевих, газових, нафтових, огрівачів паровою й гарячою водою, як також усіякі нові печі можете дістати в:
STOVE MFRS CORP.
182-186 Mulberry St., Newark, N. J., зараз коло пожежні при Lafayette St. Телефон: MA 2-2913.

БОЛІНІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, набрані жили, болочні ноги, флебітис (запалення жил), напухлі або болочні коліна чи істочки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 вечір, в понеділки і четверги від 1 до 8:30 вечір, Нема урядових годин у неділі.
Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

ВИ, ЩО ТЕРПИТЕ НА ШЛУНОК, ПОПРОБУЙТЕ ЧИСТОГО ЛІКУ ПРИРОДИ

Для облекшення долегнявостей від забурення у травленні, нестатку шлунка, повільної праці печинки або неадекватного випорожнення кишок, спричинених часом затверділим або надмірною кислотністю шлунка, попробуйте шлункове лічне зілля препарат ч. 2. Цей знаменитий природний засіб має то до себе, що він облекшує травлення та прискорює виділювання відходів. Ціна 1 долар за спору пачку з поштовою оплатою. Шліть замовлення до:

Mrs. GRETA LESKOVAR,
507 E. 73 St., New York, N. Y.

ЯК УДЕРЖАТИСЯ ПРИ ЗДОРОВЛІ

Недуги крові, шкіри, нервів, хронічні боляки, загальна слабкість, сінити, хронічний ревматизм, шлункові недуги, гемороїди („пайлас“) і інші зазначення відходів кишок, спричиняючи біль та долегнявостей, забурення нирок і ліхура і інші хронічні болі чоловіків і жінок успішно лікується модерними науковими методами. Порадьтеся д-ра Зінса й просить його пояснити вам ваше недомогання. Розсліди крові — аналіз урини — й лучі екс-ЕКЗАМІНАЦІЯ ДАРОМ.

DR. L. ZINS, (28 літ приватної і шпитальної практики)
110 E. 16. STREET, NEW YORK, N. Y.
(Bet. Union Sq. & Irving Pl.)
ГОДИНИ: від 9. рано до 8. вечір. В неділі: від 9. рано до 2. спол.

BATES & ANDERSON
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
HUDSON, N. Y. ТЕЛЕФОН: 172
Католицький асистент

НЕМА ЗАСТУПНИКА

Ніщо, тільки час може вдосконалити й закріпити посмертну обслугу; на роки обслуги нема заступника.

Що ми були діяльними в нашій званні ще від 1900 року, це є річ першорядної ваги. Організація з меншим досвідом не може мати під собою такого певного ґрунту.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Bayonne 3-0540

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
НА ФІЛАДЕЛФІО
Й ОКОЛИЦІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

СЕМЕН П. КАНЯ
Український
ПОГРЕБНИК
Цілий похорон навіть за \$150
433 STATE ST.,
PERTH AMBOY, N.J.
Phone: P.A. 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шпра і чесна.
Main Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347
Branch Office (Філія):
969 SOUTH BROAD ST.,
TRENTON, N. J.
Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по ціні та низькій як \$150
Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRAMERCY 7-7601.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В БРОНКСІ, БРООКЛІНІ, НЬЮ-ЙОРКУ І ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

ВЯЧЕСЛАВ БУДИНОВСЬКИЙ
НЕБІЖЧИК ХОДИТЬ
Історичне оповідання про шкільні шалестей і купельні ітрити в часі, коли історична Польща правила Україною, а турки правильно називали на неї на граблях.
ЦІНА 75 ЦЕНТІВ.
"СВОБОДА"
81-83 GRAND STREET,
P. O. BOX 348
JERSEY CITY, N. J.

ZALIM AND HIS IVORY PIRATES RETURNED IN A RAGE FROM THEIR FUTILE HUNT.

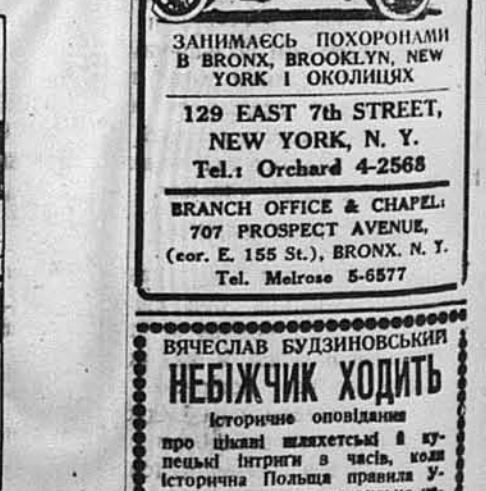
"THE ELEPHANTS HAVE DISAPPEARED!" THE ARAB STORM-ED. "YOU, TARZAN, WILL HELP US FIND, AND KILL THEM!"

"THEY ARE MY FRIENDS," THE JUNGLE LORD ANSWERED DEFTLY. "I WILL NOT BETRAY THEM!"

ZALIM TOUCHED HIS KNIFE TO TARZAN'S THROAT. "UNLESS WE'VE KILLED 50 BY TOMORROW SUNSET, YOU DIE!"

Zalim своїм ножом дівнувся горла Тарзана і сказав: „Коли ми завтра не вбємо бодай п'ятдесят з них, ти сконаєш“.

ТАРЗАН, ч. 133. Ультиматум.